

dansk. Vi have lært at højne vor Produktion, og for at værne os mod Misbrug fra kapitalstærk Side have vi lavet Selskaber med Rettigheder og Pligter. Vor Rettighed er den, at vi faa det, som vore Varer ere værd, saa vidt det er muligt at udbringe dem til denne Værdi, og vor Pligt er, at vi paatage os at levere den og den Vare i saa og saa mange Aar, eller at vi forpligte os til at købe denne Vare der og ikke andetsteds. Vi ere i en vis Grad solidariske overfor hinanden og forpligtede til at give Mulkt i visse Tilfælde. Saaledes have vi Magten, ikke fordi vi ere kapitalstærke, men ligesom Arbejderne slaa os sammen og kæmpe med de bare Næver mod Kapitalen. Saaledes bære vi os ad med vor Leverance af Mælk eller Svin: selv om man byder os den 10-dobbelte Pris, kunne vi ikke sælge til andre. Saaledes ere vi stærke; den Dag, vi forpligte os til at købe vore Varer der og der, koste hvad det vil, ere vi stærke. Det har vist sig, at dette Sammenhold kan ikke sprænges; der maa Kapitalen altid bøje af. Og det er der ikke mindste Fare ved; der kan aldrig blive Fare ved det, det er altid et Aktiv at have Part i et saadant Andelsforetagende. Skal jeg sælge min Gaard, maa jeg sikre mig samtidig, at der skal afbetales saa og saa meget i Mejeriet, hvor jeg har et Tusind Kr. eller saa til gode som Reserve — jeg har det maaske ikke nu, men om nogle Aar —, fordi jeg har en Andel deri, ligesom jeg maaske har en Andel i Slagteriet. Det maa ikke sammenlignes med saadanne Ting som Bondestandens Sparekasse, Eksportforeningen eller meget andet, som man her i København blander sammen med Andelsselskaberne. De virkelige danske Andelsselskaber ere saa naturligt sunde og stærke, at de ikke maa blandes sammen med noget mindre sundt og godt. Derfor har jeg haft Lyst til at udtale mig derom. Dermed mener jeg ikke, at det er evig dejligt altsammen; jeg tror ikke, det skal være Andelsselskaber altsammen, den frie Konkurrence skulle vi have, og jeg ønsker baade Handel og Fabrikvirksomhed al Lykke til at trives. Jeg tror, at vor Handelsminister altid vil støtte Foretagsomhed paa Handlens Omraade. Hvad enten der sker

Handel gennem et Andelsselskab eller et Grossererfirma eller et Handelskompagni, vil han sikkert støtte os og arbejde godt sammen med os. Som sagt, ikke alt skal være Andelsforetagender; der kan være Plads ved Siden af for den frie Konkurrence; men vi have oprettet Andelsselskaberne for at væge os mod Misbrug og for at faa den størst mulige Pris for vore Varer.

Nu har jeg blot tilbage at sige, at jeg ønsker gerne at rette en Opfordring — ikke til nogen speciel Minister, men til alle Ministrene. Jeg har lagt Mærke til, at det alligevel er noget vanskeligt for Ministre at faa Embedsmændene til at lade være med at være noget bureaukratiske. Jeg vil bede de ærede Ministre om saa stærkt som muligt at faa deres Embedsmænd til ikke at beskæftige sig med de mange andre Ting og til saa nogenlunde at kunne gaa ind paa, at de tjene Befolkningen. Mere skal jeg ikke sige derom. Jeg indrømmer, at det kan være vanskeligt. I England, det gamle parlamentariske Land, har man den Skik, at naar Ministeriet skifter, skifte Departementschefer, Statssekretærer, med. Vort Land er vel for lille til, at vi kunne gøre det samme her, men saa meget vanskeligere er det for vedkommende nye Ministre at kunne gaa op i Ministeriet og lede Administrationen. Jeg retter derfor ogsaa en Appell til dem om at hjælpe os saa vidt muligt til at føre Selvstyret ud i Livet, saaledes at vi ikke blot selv lave Lovene, men ogsaa, at de blive udførte i den Tanke, hvori de ere givne.

Sabroe: Det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Birck) skrev i „Vort Land“ umiddelbart efter, at den foregaaende Justitsminister var afsløret som Forbryder, at „i den Sorg og Skam, der for Danmark knytter sig til Albertis Navn, ligger der en Tugtelse for det Folk, der har glemt at skelne mellem Ret og Uret, der har tabt Evnen til at harmes“. Paa Baggrund af denne Udtalelse af det ærede Medlem vil jeg ønske at føje min Stemme til dem, der have lydt, og som have krævet, at Højre skulde være med til at rense ud indenfor sin egen Lejr. Det, der er sket i den Asger Karsten-